T078 BL VIII (05) 1443 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Bí Sô Ni Tỳ Nại Da Q5

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 5

Hoïc Xöù Thöù Naêm: XUÙC CHAÏM

Duyeân khôûi ôû thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Theá toân vaãn chöa cheá caùc Bí-soâ ni khoâng neân ôû A-lan-nhaõ, nhö Theá toân daïy: Nay Ta vì lôïi ích thöông xoùt caùc Thanh vaên, vieäc caàn neân laøm ñeàu ñaõ laøm xong, caùc ñeä töû cuõng neân taùc yù raèng: Haõy nöông nôi A-lan-nhaõ hoaëc beân goác caây nôi choã yeân tónh hoaëc trong nuùi hang, trong am coû hoaëc choã ñaát troáng truï trong tónh löï chôù coù buoâng lung Ñeå-sau naøy hoái haän, ñaây laø giaùo huaán cuûa Ta. Cho neân caùc Bí-soâ ni ñeàu truï nôi A-lan-nhaõ ñeå tónh taâm, luùc ñoù ni Lieân-hoa-saéc khi chöa xuaát gia, chöa lìa duïc nhieãm dung maïo ñoan chaùnh hôn ngöôøi, ngöôøi nam naøo muoán cuøng coâ hoan laïc phaûi mang ñeán naêm traêm kim tieàn. Luùc ñoù coù moät Baø-la-moân töû say meâ Lieân-hoa-saéc nhöng laïi khoâng coù ñuû tieàn, Lieân-hoa-saéc baûo phaûi ñi kieám ñuû tieàn mang ñeán, Baø-la-moân töû ñoù beøn ñi laøm thueä ñeå kieám ñuû tieàn. Thôøi gian sau Lieân-hoa-saéc nhôø cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân khai ngoä neân ñoaïn phaùp aùc ñaõ laøm, xuaát gia ñoaïn phieàn naõo lìa duïc nhieãm chöùng ñöôïc giaûi thoaùt an laïc thaønh A-la-haùn, töø ñoù Lieân-hoa-saéc thöôøng vaøo trong röøng toái laëng leõ tu taäp thieàn ñònh, thoï giaûi thoaùt laïc. Thôøi gian sau Baø-la-moân töû kia laøm thueâ kieám ñöôïc ñuû soá naêm traêm kim tieàn trôû laïi tìm Lieân-hoa-saéc thì nghe noùi Lieân-hoa-saéc ñaõ xuaát gia, lieàn mang soá tieøn naøy tìm ñeán chuøa ni hoûi thaêm Lieân-hoa-saéc. Sau khi bieát Lieân-hoa-saéc ñang ôû trong khu röøng toái lieàn vaøo trong röøng tìm, thaáy coâ ñang ngoài tónh laëng döôùi moät goác caây, Baø-la-moân töû caàm tieàn ñeán tröôùc coâ noùi: “Nay toâi mang tieàn ñuû soá ñeán ñaây, coâ haõy cuøng toâi hoan laïc”, Lieân-hoa-saéc noùi: “Naøy Baø-la-moân töû, phaùp aùc naøy toâi ñaõ töø boû roài. Ngöôøi ôû nôi thaân toâi thaáy caùi gì haáp daãn maø laïi sanh taâm ñaém nhieãm?”, Baø-la-moân töû noùi: “Toâi yeâu thích con maét cuûa Thaùnh giaû”, Lieân-hoa-saéc lieàn duøng thaàn thoâng

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 65

moùc troøng maét ñeå trong loøng baøn tay noùi raèng: “Baây giôø ngöôøi ôû nôi cuïc thòt naøy coù coøn yeâu thích nöõa khoâng?”, Baø-la-moân töû noåi giaän noùi: “Nöõ sa moân troïc ñaàu naøy laøm troø huyeån thuaät”, noùi xong lieàn duøng naém tay ñaùnh vaøo ñaàu coâ roài boû ñi. Lieân-hoa-saéc ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ ni, caùc Bí-soâ ni ñem baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ví nhö cuïc thòt vöùt nôi ngaõ tö ñöôøng chim thuù ñeàu tuï taäp, ngöôøi nöõ cuõng nhö vaäy. Töø nay caùc Bí-soâ ni khoâng neân ôû nôi A-lan-nhaõ”. Sau khi Phaät cheá ngaên caùc Bí-soâ ni khoâng neân ôû nôi A-lan-nhaõ, caùc Bí-soâ ni lieàn vaøo trong thaønh Thaát-la-phieät ngoài tónh laëng ôû giöõa ngaõ tö ñöôøng, laïi bò caùc ngöôøi nam xaáu aùc böùc naõo. Caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Chö ni neân ôû trong chuøa ni”. Luùc ñoù trong thaønh coù tröôûng giaû Tyø-xaù-khö loøng tin saâu ñaäm hoûi chö ni caàn gì, caùc Bí-soâ ni keå laïi söï vieäc treân, tröôûng giaû noùi: “Caùc Thaùnh giaû, toâi coù moät truù xöù roäng raõi, khi naøo xaây chuøa xong xin caùc Thaùnh giaû thöông xoùt ñeán ñoù ôû”. Thôøi gian sau chö ni ñeàu ñeán truù xöù cuûa tröôûng giaû Tyø-xaù-khö ôû, tröôûng giaû haèng ngaøy ñeán kính leã caùc Bí-soâ ni, ni Chaâu-keá-Nan-ñaø thaáy tröôûng giaû töôùng maïo ñoan nghieâm neân sanh taâm aùi nhieãm, moät hoâm giaû bònh naèm trong phoøng, tröôûng giaû nhö thöôøng leä saùng sôùm ñeán trong chuøa kính leã chæ thaáy coù moät ni giöõ chuøa, caùc vò khaùc ñeàu ra ngoaøi khaát thöïc, vöøa ñònh ra veà thì ni Chaâu-keá -Nan-ñaø ôû trong phoøng caát tieáng reân. Tyø-xaù-khö nghe tieáng reân lieàn hoûi vò ni giöõ chuøa laø ai reân roài vaøo trong phoøng hoûi thaêm: “Thaùnh giaû coù bònh khoå gì?”, ñaùp: “Bònh khoå cuûa toâi khoù beà noùi ñöôïc”, tröôûng giaû noùi: “Vì sao khoâng tìm thaày trò lieäu?”, ñaùp: “Bònh naøy khoâng trò ñöôïc”, lieàn hoûi: “Thuoác khoù ñöôïc hay sao?”, ñaùp: “Khoâng khoù, chæ laø nguyeän caàu cuûa toâi khoâng theå ñöôïc”, tröôûng giaû noùi: “Thaùnh giaû ñaõ laø ngöôøi xuaát gia thì phaûi suoát ñôøi nhôø ngöôøi khaùc cung caáp töù söï caàn duøng, nhö Theá toân ñaõ daïy laø neân nhaän töø tònh nhôn. Thaùnh giaû caàn chi cöù noùi, toâi seõ cuùng döôøng ñaày ñuû”. Chaâu-keá-Nan-ñaø noùi: “Ñuùng nhö lôøi tröôûng giaû noùi, ngöôøi bieát phaùp cuõng caàn chaâm chöôùc lieäu löôøng”, tröôûng giaû nghe roài taâm sanh kính troïng gaáp boäi khen Bí-soâ ni laø ngöôøi thieåu duïc, lieàn noùi keä: “Con ñoái vôùi Thaùnh giaû, Nay phaùt taâm tònh tín, Duø caàn thòt nôi thaân, Con cuõng coù theå cuùng”. Luùc ñoù Chaâu-keá-Nan-ñaø noùi lôøi toû tình ñoøi hoûi cuøng laøm phaùp aùc, tröôûng giaû nghe roài bòt tai noùi raèng: “Thaùnh giaû khoâng neân noùi vôùi con

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 66

lôøi naøy”, Chaâu-keá-Nan-ñaø noùi: “OÂng cuõng coù yù thích, chæ laø noùi göôïng maø thoâi”, tröôûng giaû muoán boû ñi, Chaâu-keá-Nan-ñaø lieàn noùi: “Neáu khoâng chaáp thuaän cuøng laøm phi phaùp thì haõy ñeán oâm toâi”, tröôûng giaû beøn ñeán

oâm Chaâu-keá-Nan-ñaø. Luùc ñoù caùc ni khaát thöïc trôû veà vaøo phoøng nhìn thaáy, Tyø-xaù-khö xaáu hoå cuùi ñaàu boû ra veà, caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi Chaâu-keá-Nan-ñaø: “Coâ thaät ñaõ laøm vieäc khoâng ñoan nghieâm nhö theá phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät vaäy, Theá toân”, Phaät quôû traùch: “Vieäc maø coâ ñaõ laøm khoâng phaûi laø phaùp cuûa nöõ Sa moân, khoâng phaûi laø haïnh tuøy thuaän, khoâng thanh tònh...”, quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ ni: “Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi nôi Tyø-naïi-da cuûa Thanh vaên ni cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni töï coù taâm nhieãm, khôûi taâm thoï laïc cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm nhieãm, töø maét trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, hai thaân xuùc chaïm nhau hoaëc cöïc kyø xuùc chaïm thì Bí-soâ ni naøy cuõng phaïm Ba- la-thò-ca khoâng ñöôïc cuøng ôû chung”. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho ni coù taâm nhieãm, bò duïc nhieãm troùi buoäc. Cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm nhieãm laø ngöôøi nam cuõng coù taâm duïc. Töø maét trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân laø giôùi haïn nôi thaân phaàn. Khôûi taâm thoï laïc xuùc chaïm nhau laø thoï xuùc laïc. Cöïc kyø xuùc chaïm laø xuùc chaïm nhau laâu. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni coù taâm nhieãm cuøng ngöôøi nam cuõng coù taâm nhieãm, töø maét trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, hai thaân xuùc chaïm nhau... thì maéc toäi caên baûn. Neáu Bí-soâ ni coù taâm nhieãm cuøng ngöôøi nam khoâng coù taâm nhieãm, hai thaân xuùc chaïm nhau thì phaïm Toát-thoå-la-ñeå. Neáu Bí-soâ ni khoâng coù taâm nhieãm cuøng ngöôøi nam coù taâm nhieãm hay khoâng coù taâm nhieãm, khi xuùc chaïm coâ ni coù taâm ñeà phoøng thì khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ ni bònh, ngöôøi nam xoa chaø thaân, ni khôûi taâm nhieãm thì phaïm AÙc-taùc; khoâng khôûi taâm nhieãm thì khoâng phaïm; bò bònh naõo haïi troùi buoäc thì khoâng phaïm. Nhieáp Tuïng Vaên Giôùi Treân: “Caû hai coù taâm nhieãm, Töø maét ñeán ñaàu goái, Neáu hai thaân xuùc chaïm, Ñeàu maéc toäi Caên baûn. Neáu ni coù taâm nhieãm, Nam töû khoâng yù daâm,

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 67

Ni cuøng kia xuùc chaïm,
Ni phaïm toäi Thoå la.
Caû hai khoâng taâm nhieãm,
Hoaëc nam coù taâm nhieãm,
Neáu khi ni xuùc chaïm,
Taâm ñeà phoøng, khoâng phaïm.
Bí-soâ ni bònh hoaïn,
Nam töû vì xoa boùp,
Neáu ni khôûi taâm nhieãm,
Seõ phaïm toäi AÙc-taùc.
Hoïc Xöù Thöù Saùu: TAÙM VIEÄC THAØNH PHAÏM Phaät ôû thaønh Thaát-la-phieät, trong thaønh coù moät nam töû baùn höông töôùng maïo ñoan nghieâm cöôùi vôï

chöa bao laâu, Ni-thoå-la-nan-ñaø thaáy lieàn sanh taâm nhieãm hoûi: “Anh ñaõ coù vôi chöa, vôi anh hình töôùng nhö theá naøo, hai ngöôøi coù thöông yeâu nhau khoâng?”, ñaùp: “Ñaïo tuïc khaùc nhau, Thaùnh giaû caàn gì bieát ñieàu ñoù”, Thoå-la-Nan-ñaø cöù noùi nhöõng lôøi treâu choïc tình töù khieán cho ngöôøi nam naøy sanh taâm ñaém nhieãm, caû hai cuøng öôùc heïn gaëp nhau ôû trong chuøa nôi cöûa phoøng cuûa Thoå-la-Nan-ñaø, tröôùc khi trôû veà chuøa Thoå-la-Nan-ñaø daën ngöôøi nam baùn höông: “Khi vaøo chuøa anh khoâng neân laøm ñoäng chuoâng”. Ñeán chieàu toái ngöôøi nam naøy theo lôøi ñaõ öôùc heïn vaøo trong chuøa ñeán cöûa phoøng cuûa Thoå-la-Nan-ñaø, Thoå-la-Nan-ñaø lieàn môû cöûa cho vaøo vaø baûo troán döôùi gaàm giöôøng. Luùc ñoù caùc ni khaùc ñeán phoøng thænh baïch, Thoå-la-Nan-ñaø ra giaùo thoï xong trôû vaøo, ngöôøi nam naøy thaáy ni trôû vaøo lieàn töø döôùi gaàm giöôøng chui ra, Thoå-la-Nan-ñaø queân töôûng laø keû troäm ñònh la leân, ngöôøi nam naøy noùi: “Toâi khoâng phaûi laø keû troäm maø chính laø ngöôøi ñaõ cuøng öôùc heïn”, noùi roài lieàn boàng Thoå-la-Nan-ñaø ñaët leân giöôøng. Luùc ñoù coâ ni töï nghó: “Ta laø ngöôøi ñöùng ñaàu trong chuùng, thu phuïc ñöôïc moïi ngöôøi laø nhôø giôùi ñöùc, neáu ta phaù thi la thì khoâng coøn gì nöõa, moïi ngöôøi bieát vieäc ta laøm ñeàu seõ töø boû ta”, nghó roài lieàn baûo ngöôøi nam buoâng ra, ngöôøi nam naøy vöøa buoâng ra thì coâ ni lieàn ñaïp vaøo ngöïc ngöôøi nam khieán ngaõ nhaøo xuoáng ñaát hoäc maùu. Thoå-la-Nan-ñaø lieàn chaïy ra ngoaøi lôùn tieáng keâu: “Toâi ñaõ haøng phuïc ñöôïc ma vaø ñaõ xoâ ngaõ ñöôïc oaùn ñòch”, caùc ni nghe lieàn chaïy tôùi hoûi: “Coâ ñaõ ñaéc quaû A-la-haùn roài sao?”, ñaùp laø khoâng ñöôïc, laïi hoûi: “Coâ ñaõ chöùng ñöôïc quaû Baát hoaøn hay Nhaát lai hay Döï löu?”, ñaùp laø khoâng ñöôïc, lieàn hoûi: “Coâ ñaõ laøm nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng ñeå thænh Theá toân phaûi khoâng?”, ñaùp laø khoâng coù thænh, lieàn hoûi: “Neáu vaäy thì

coâ ñaõ laøm vieäc gì?”. Thoå-la-Nan-ñaø lieàn chæ ngöôøi nam baùn höông noùi raèng: “Ngöôøi naøy vaøo trong phoøng toâi, toâi ñaõ ñaïp khieán cho hoäc maùu”, caùc ni nghe roài lieàn noùi: “Coâ neáu khoâng daãn vaøo thì ngöôøi aáy laøm sao vaøo ñöôïc. Coâ ñaõ laøm nghieäp aùc, chuùng toâi khoâng tuøy hæ”. Caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi Thoå-la-Nan-ñaø: “Coâ thaät ñaõ laøm vieäc phi phaùp naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät vaäy, Theá toân”, Phaät quôû traùch: “Coâ ñaõ laøm haïnh baát tònh, khoâng phaûi laø vieäc tuøy thuaän, khoâng phaûi laø haïnh cuûa nöõ Sa moân, khoâng phaûi laø vieäc neân laøm cuûa ngöôøi xuaát gia…”, quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ ni: “Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi nôi Tyø-naïi-da cuûa Thanh vaên ni cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni töï coù taâm nhieãm cuøng ngöôøi nam coù taâm nhieãm laøm taùm vieäc: Döïa keà, cöôøi noùi, heïn choã ñeán, ñònh giôø ñeán, hieän töôùng, ngöôøi nam ñeán ñi trong loøng chaáp thuaän, ôû choã coù theå cuøng laøm vieäc phi phaùp, buoâng thaân naèm xuoáng. taùm vieäc nhö vaäy cuøng nhau laõnh thoï thì Bí-soâ ni naøy cuõng phaïm Ba-la-thò-ca khoâng ñöôïc

cuøng ôû chung.” Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Ni-thoå-la-nan-ñaø hoaëc Bí-soâ ni khaùc gioáng nhö vaäy. Cuøng ngöôøi nam coù taâm nhieãm laø caû hai ñeàu coù taâm nhieãm troùi buoäc nhau. Hieän töôùng laø nhö noùi khi thaáy toâi môùi caïo toùc, maëc y, tay böng baùt… thì bieát laø vieäc thaønh töïu. Ngöôøi nam ñeán ñi trong loøng chaáp thuaän laø yeâu thích nhau. Phi xöù laø ôû choã coù theå laøm vieäc haønh daâm phi phaùp. Buoâng thaân naèm laø cuøng giao hoäi. taùm vieäc nhö theá cuøng laõnh thoï laø laøm taùm vieäc treân ñeàu vôùi taâm nhieãm. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu laøm baûy vieäc tröôùc, moãi vieäc ñeàu phaïm Toát-thoå-la-ñeå, laøm vieäc thöù taùm thì phaïm toäi Caên baûn. Nhieáp Tuïng Vaên Giôùi Treân: “Traïo cöû vaø cöôøi noùi, Heïn choã vaø ñònh giôø, Hieän töôùng, ngöôøi ñeán ñi, Choã khuaát, buoâng thaân naèm, Baûy vieäc tröôùc toäi Thoâ, Vieäc thöù taùm toäi troïng.

Hoïc Xöù Thöù Baûy: CHE GIAÁU TOÄI NGÖÔØI KHAÙC Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù coù Bí-soâ ni Thieän-höõu vu baùng cuï thoï Thaät-löïc-töû, töï noùi toäi neân bò chuùng taån xuaát phaûi hoaøn tuïc. Coâ coù moät ngöôøi em gaùi laø ni Tieåu höõu luùc ôû choã caùc ni

khaùc thaáy coù ñoà chuùng cuøng giaùo thoï cho nhau, coâ lieàn noùi vôùi caùc ni: “Chò toâi neáu khoâng hoaøn tuïc cuõng seõ giaùo thoï ñoà chuùng nhö vaäy”, caùc ni noùi: “Caàn gì noùi ñeán teân cuûa coâ ni phaù giôùi naøy”, Tieåu höõu noùi: “Thaùnh giaû, tröôùc kia toâi ñaõ bieát chò toâi phaïm toäi Tha-thaéng nhöng vì thaân quyeán neân toâi khoâng noùi ra, nhö coù baøi tuïng: “Tuy thaáy loãi oan gia, Nhôn giaû coøn khoâng noùi, Huoáng chi laø thaân quyeán, Ñaâu nôõ noùi vieäc rieâng”. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc ni hoûi roõ söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni tröôùc ñaõ bieát Bí-soâ ni khaùc phaïm toäi Tha-thaéng nhöng khoâng noùi ra, sau ñoù coâ ni kia hoaëc cheát hoaëc hoaøn tuïc hoaëc ñi nôi khaùc môùi noùi raèng: “Ni chuùng neân bieát, tröôùc ñaây toâi ñaõ bieát coâ ni naøy phaïm toäi Tha-thaéng”, thì Bí-soâ ni naøy cuõng phaïm toäi Tha-thaéng. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho ni Tieåu höõu hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Bieát laø töï bieát hay ngöôøi khaùc noùi cho bieát. Phaïm Tha-thaéng laø phaïm moät trong taùm toäi thuoäc Tha-thaéng maø che giaáu. Khoâng noùi ra laø khoâng cöû toäi. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Neáu Bí-soâ ni bieát suï vieäc nhö vaäy maø che giaáu, khoâng cöù toäi thì cuõng phaïm toäi Tha-thaéng.

Hoïc Xöù Thöù Taùm: TUØY THUAÄN NGÖÔØI BÒ CÖÛ Duyeân khôûi vaø nôi choân gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Taêng giaø hoøa hôïp taùc phaùp yeát ma Xaû trí vaø chuùng Bí-soâ ni cuõng taùc phaùp khoâng leã kính cho Bí-soâ Caên baûn…, Bí-soâ naøy muoán ñeán trong Taêng bieåu hieän söï cung kính mong caàu giaûi toäi, Ni-thoå-la-nan-ñaø noùi vôùi Bí-soâ naøy: “Thaùnh giaû ñònh ñi ñaâu, nay con muoán kính leã”, Bí-soâ noùi: “Toâi bò Xaû trí, nay muoán ñeán trong Taêng caàu giaûi toäi”,

Thoå-la-Nan-ñaø noùi: “Thaùnh giaû laø doøng hoï Thích xuaát gia, taïi sao laïi cöïc khoå caàu saùm taï. Thaùnh giaû caàn gì con ñeàu seõ cung caáp, haõy cöù an taâm ñoïc tuïng taùc yù”... Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ ni: “Haõy taùc phaùp can giaùn rieâng Ni-thoå-la-nan-ñaø”, caùc ni vaâng lôøi Phaät can Thoå-la-Nan-ñaø raèng: “Coâ haù khoâng bieát Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma Xaû trí vaø chuùng ni cuõng ñaõ taùc phaùp yeát ma khoâng leã kính cho Bí- soâ Caên baûn hay sao, taïi sao coâ laïi coøn cung caáp y baùt vaø caùc vaät duïng

khieán cho khoâng thieáu thoán, coâ haõy boû vieäc tuøy thuaän ngöôøi bò cöû”. Khi can nhö vaäy Ni-thoå-la-nan-ñaø vaãn khoâng chòu boû, caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ ni: “Haõy Baïch-töù-yeát-ma can Thoå-la-Nan-ñaø”, caùc ni vaâng lôøi Phaät Baïch-töù-yeát-ma can, Baïch-töù-yeát-ma xong Thoå-la-Nan-ñaø vaãn khoâng chòu boû, caùc Bí-soâ ni baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc ni hoûi roõ söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni bieát Taêng giaø hoøa hôïp taùc phaùp yeát ma Xaû trí vaø chuùng Bí-soâ ni cuõng ñaõ taùc phaùp yeát ma khoâng leã kính cho Bí-soâ kia. Bí-soâ kia muoán ôû trong Taêng bieåu hieän söï cung kính caàu mong ñöôïc cöùu vôùt, töï ôû trong giôùi xin giaûi yeát ma Xaû trí. Bí-soâ ni noùi vôùi Bí-soâ kia raèng: “Thaùnh giaû chôù neân ôû trong Taêng caàu giaûi yeát ma, con seõ cung caáp y baùt vaø caùc tö cuï cho Thaùnh giaû khoâng ñeå thieáu thoán, Thaùnh giaû cöù yeân taâm ñoïc tuïng taùc yù”. Caùc Bí-soâ ni neân can Bí-soâ ni naøy: “Coâ haù khoâng bieát Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma Xaû trí vaø chuùng ni cuõng ñaõ taùc phaùp yeát ma khoâng leã kính cho Bí-soâ kia, Bí-soâ kia muoán ôû trong Taêng caàu giaûi toäi taïi sao coâ laïi cung caáp y thöïc cho Bí-soâ kia khoâng ñeå thieáu thoán, coâ haõy boû vieäc tuøy thuaän naøy ñi”. Khi caùc Bí-soâ ni can nhö vaäy, coâ ni kia chòu boû thì toát, khoâng chòu boû thì neân Baïch-töù-yeát-ma can khieán cho boû vieäc ñoù, neáu chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì Bí-soâ ni kia phaïm Ba-la-thò-ca khoâng ñöôïc cuøng ôû chung. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Ni-thoå-la-nan-ñaø hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Bí-soâ kia laø Bí-soâ trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni bieát Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma Xaû trí vaø chuùng ni cuõng ñaõ taùc phaùp yeát ma khoâng leã kính Bí-soâ kia, maø coøn noùi nhöõng lôøi tuøy thuaän treân thì phaïm AÙc-taùc. Neáu khi can chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Toát-thoå-la-ñeå. Khi baïch töù can töø taùc baïch cho ñeán yaát ma laàn thöù ba, khoâng chòu boû ñeàu phaïm toâi Thoâ, yeát ma laàn thöù tö chöa xong maø boû thì cuõng phaïm toäi Thoâ, neáu yeát ma xong thì phaïm toäi Tha-thaéng. Caùc ñaïi ñöùc, toâi ñaõ noùi taùm Phaùp Tha-thaéng xong, Bí-soâ ni phaïm moät phaùp naøo trong caùc phaùp naøy ñeàu khoâng ñöôïc cuøng caùc Bí-soâ ni khaùc ôû chung, nhö tröôùc kia vaø sau naøy cuõng vaäy, phaïm toäi Tha-thaéng khoâng ñöôïc cuøng ôû chung. Nay hoûi caùc ñaïi ñöùc trong ñaây coù thanh tònh khoâng? (3 laàn). Caùc Ñaïi ñöùc, trong ñaây thanh tònh vì im laëng. Toâi

nay nhôù giöõ nhö theá.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 71

Caùc ñaïi ñöùc, ñaây laø hai möôi phaùp Taêng-giaø-phaït-thi-sa, moãi nöûa thaùng noùi moät laàn töø trong Giôùi kinh ruùt ra.

Toång Nhieáp Tuïng:

“Mai moái vaø hai baùng,
Hai nhieãm, boán moät mình,
Choàng boû, kheá öôùc, giaûi,
Hai traùnh, taïp, ôû rieâng,
Phaù taêng, thuaän theo baïn,
OÂ gia vaø aùc taùnh,
Chuùng giaùo coù hai möôi,
Taùm Phaùp can ba laàn.”

I. TAÊNG GIAØ BAØ THI SA

Hoïc Xöù Thöù Thaát: MAI MOÁI Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù chuùng möôøi hai ni töï laøm vieäc mai moái, ñem yù cuûa ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù cuûa ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam cho ñeán nam nöõ tö thoâng cuõng laøm mai moái taùc hôïp. Caùc ngoaïi ñaïo ñeàu cheâ traùch: “Caùc Sa moân Thích nöõ naøy ñaõ laøm vieäc khoâng neân laøm, cuõng laøm mai moái coù khaùc gì theá tuïc. Ai laïi mang thöùc aên cuùng saùng tröa cho caùc Sa moân nöõ troïc ñaàu naøy chöù”, caùc ni nghe bieát ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm caùc Bí-soâ ni hoûi chuùng möôøi hai ni: “Caùc coâ thaät ñaõ laøm vieäc mai moái, ñem yù ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôùi nam… phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät vaäy, Theá toân”, Phaät quôû traùch: “Caùc coâ khoâng phaûi laø nöõ Sa moân, khoâng phaûi laø haïnh tuøy thuaän, khoâng phaûi haïnh thanh tònh, khoâng phaûi thieän oai nghi, khoâng phaûi laø vieäc maø ngöôøi xuaát gia neân laøm”, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni laøm vieäc mai moái, ñem yù ngöôøi namnoùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam hoaëc ñeå thaønh vôï choàng hoaëc thaønh vieäc tö thoâng duø chæ trong giaáy laùt, Bí-soâ ni naøy phaïm Taêng- giaø-phaït-thi-sa. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho chuùng möôøi hai ni hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Noùi mai moái laø laøm söù giaû qua laïi cho hai beân. Ñem yù cuûa ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù cuûa ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam töùc laø truyeàn ñaït yù cuûa hai beân ñeå taùc thaønh vieäc vôï choàng hay vieäc tö thoâng. Coù baûy loaïi vôï vaø möôøi loaïi tö thoâng, baûy loaïi vôï goàm coù vôï thuûy

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 72

thoï, vôï taøi sính, vôï vöông kyø, vôï töï laïc, vôï y thöïc, vôï coäng hoaït vaø vôï tu du. Nhieáp Tuïng: Baûy vôï laø thuûy thoï, Taøi sính, vöông kyø ñöôïc, Töï laïc, y thöïc truï, Coäng hoaït vaø tu du. Sao goïi laø vôï thuûy thoï? Do cha meï cuûa ngöôøi nöõ khoâng laáy taøi vaät sính leã, chæ duøng nöôùc roùt vaøo trong tay cuûa chaøng reã noùi raèng: “Nay ta ñem con gaùi ta gaõ cho con, con phaûi kheùo töï phoøng hoä, ñöøng ñeå ngöôøi khaùc khinh phaïm”, neân goïi laø vôï thuûy thoï. Sao goïi laø vôï taøi sính? Do cha meï cuûa ngöôøi nöõ nhaän sính leã cuûa chaøng reã môùi gaõ con gaùi cho, neân goïi laø vôï taøi sính. Sao goïi laø vôï vöông kyø? Do vua doøng Saùt-ñeá-lôïi thuûy nhieãu ñaàu vöông (phaùp quaùn ñaûnh khi leân ngoâi vua) ñem binh chinh phaït nöôùc naøo khoâng thaàn phuïc, khi chieán thaéng noùi vôùi binh lính raèng: “Cho tuøy yù choïn ngöôøi nöõ laøm vôï”, do quyeàn löïc cuûa vua neân ñöôïc choïn ngöôøi nöõ laøm vôï neân goïi laø vôï vöông kyø. Laïi coù tröôøng hôïp chuùa giaëc ñaùnh phaù thaønh aáp baét ngöôøi nöõ laøm vôï cuõng goïi laø vôï vöông kyø. Sao goïi laø vôï töï laïc? Do ngöôøi nöõ töï tìm ñeán ngöôøi nam maø mình yeâu thöông noùi raèng: “Toâi vui loøng laøm vôï chaøng”, neáu ngöôøi nam chaáp nhaän thì goïi laø vôï töï laïc. Sao goïi laø vôï y thöïc? Do ngöôøi nöõ tìm ñeán ngöôøi nam coù tieàn cuûa noùi raèng: “Neáu chaøng cung caáp cho toâi y thöïc, toâi seõ veà laøm vôï chaøng”, neáu ngöôøi nam chaáp nhaän thì goïi laø vôï y thöïc. Sao goïi laø vôï coäng hoaït? Do ngöôøi nöõ tìm ñeán ngöôøi nam noùi raèng: “Taøi saûn cuûa toâi vaø taøi saûn cuûa chaøng seõ hoïp laøm moät neáu chuùng ta soáng chung vôùi nhau”, neáu ngöôøi nam chaáp nhaän thì goïi laø vôï coäng hoaït. Sao goïi laø vôï tu du? Töùc laø laøm vôï taïm thôøi. Möôøi loaïi tö thoâng laø möôøi loaïi ngöôøi nöõ ñaõ ñöôïc baûo hoä, ñoù laø cha baûo hoä, meï baûo hoä, anh em baûo hoä, chò em baûo hoä, ñaïi coâng baûo hoä, ñaïi gia baûo hoä, ngöôøi thaân baûo hoä, chuûng toäc baûo hoä, doøng hoï baûo hoä vaø vöông phaùp baûo hoä. Nhieáp Tuïng: Möôøi hoä laø cha meï, Anh em vaø chò em, Ñaïi coâng vaø ñaïi gia, Thaân, chuûng, toäc, vöông phaùp. Sao goïi laø cha baûo hoä? Töùc laø ngöôøi nöõ choàng cheát hoaëc bò baét troùi, giam caàm hoaëc troán ñi neân ngöôøi cha baûo hoä ngöôøi nöõ naøy. Meï

baûo hoä cuõng vaäy. Sao goïi laø anh em baûo hoä? Töùc laø ngöôøi nöõ caû cha meï vaø choàng ñeàu qua ñôøi hoaëc bò thaát laïc töù taùn neân ñeán nöông ôû vôùi anh em, ñöôïc anh em baûo hoä. Chò em baûo hoä cuõng vaäy. Sao goïi laø Ñaïi coâng (cha choàng) baûo hoä? Töùc laø ngöôøi nöõ cha meï toân thaân ñeàu qua ñôøi, coøn choàng thì bònh hoaïn hay bò ñieân cuoàng löu laïc, phaûi nöông ôû vôùi cha choàng, ngöôøi cha choàng naøy baûo con daâu raèng: “Con haõy vui soáng ôû caïnh ta, ta seõ thöông con nhö laø con ruoät cuûa ta”, neân goïi laø ñaïi coâng nhö phaùp baûo hoä. Ñaïi gia (chuû nhaân) baûo hoä cuõng vaäy. Sao goïi laø Thaân baûo hoä? quyeán thuoäc töø baûy ñôøi trôû laïi goïi laø Thaân, qua baûy ñôøi khoâng coøn goïi laø Thaân. Do ngöôøi nöõ caû cha me, anh em, chò em vaø phu chuû ñeàu qua ñôøi hoaëc bò ñieân cuoàng löu laïc xöù khaùc, phaûi ñeán nöông ôû vôùi ngöôøi thaân trong hoï haøng, neân goïi laø Thaân baûo hoä. Sao goïi laø Chuûng baûo hoä? Coù boán chuûng

toäc laø Baø-la-moân, Saùt-ñeá-lôïi, Beä-xaù vaø Thuû-ñaït-la, ngöôøi nöõ ñeán nöông ôû trong chuûng toäc cuûa mình thì goïi laø Chuûng baûo hoä. Sao goïi laø Toäc-baûo-hoä? Trong moãi chuûng toäc coù caùc doøng toäc sai khaùc nhö toäc Phaû-la-ñoïa, toäc Ñoã-cao-thieáp-baø-sai..., ngöôøi nöõ nöông ôû trong doøng toäc cuûa mình thì goïi laø Toäc baûo hoä. Sao goïi laø Vöông phaùp baûo hoä? Do ngöôøi nöõ trong thaân toäc khoâng con ai, chæ moät thaân ñôn ñoäc phaûi nhôø vaøo vöông phaùp baûo hoä môùi khoâng bò ngöôùi khaùc khinh phaïm, neân goïi laø vöông phaùp baûo hoä. Laïi coù tröôøng hôïp ngöôøi nöõ goùa buïa giöõ tieát haïnh trinh taâm neân khoâng ai daùm khinh phaïm, cuõng goïi laø Vöông phaùp baûo hoä. Taêng-giaø-phaït-thi-sa nhö ñaõ giaûi thích ôû caùc giôùi treân. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Nhö tröôùc nhöõng phuï nöõ coù töôùng traïng ly bieät goàm baûy loaïi: Nhieáp Tuïng: Ñang vaø sau khi gaây, Beû coû vaø quaêng gaïch, Y phaùp, khoâng phaûi vôï (toâi), Noùi cho nhieàu ngöôøi bieát. Ñoái vôùi caùc loaïi ngöôøi nöõ keå treân coù baûy tröôøng hôïp ly bieät: - Moät laø luùc ñang gaây goã lieàn chia tay (ly bieät). - Hai laø sau khi gaây goã xong lieàn chia tay. - Ba laø giaän nhau beû coû laøm ba ñoaïn ñeå chia tay. - Boán laø giaän nhau quaêng gaïch veà ba höôùng ñeå chia tay. - Naêm laø y phaùp ñoái tröôùc thaân quyeán noùi chia tay. - Saùu laø noùi roõ raøng ngöôøi naøy khoâng phaûi laø vôï toâi ñeå chia tay. - Baûy laø noùi cuøng khaép cho moïi ngöôøi bieát laø ñaõ chia tay nhau. Trong baûy loaïi vôï töø vôï thuûy thoï cho ñeán vôï tu du, neáu Bí-soâ ni

thaáy ngöôøi tuïc ñoái vôùi ba loaïi ngöôøi vôï ñaàu (vôï thuûy thoï, vôï taøi sính vaø vôï vöông kyø) vì gaây goã gay gaét maø chia tay nhau, ôû trong baûy tröôøng hôïp ly bieät keå treân neáu thuoäc tröôøng hôïp thöù moät laøm cho hoï hoøa hieäp laïi thì phaïm moät AÙc-taùc; neáu thuoäc tröôøng hôïp thöù hai laøm cho hoøa hieäp laïi thì phaïm hai AÙc-taùc; neáu thuoäc tröôøng hôïp thöù ba laøm cho hoøa hieäp laïi thì phaïm ba AÙc-taùc; neáu thuoäc ba tröôøng hôïp boán, naêm, saùu laøm cho hoøa hieäp laïi thì theo thöù töï phaïm moät, hai, ba toäi thoâ; neáu thuoäc tröôøng hôïp ly bieät thöù baûy coá gaéng laøm cho hoï hoøa hieäp laïi thì Bí-soâ ni phaïm Taêng-taøn. Ñoái vôùi boán loaïi ngöôøi vôï sau (töø vôï Töï laïc cho ñeán vôï Tu du) vaø möôøi loaïi tö thoâng (töùc laø möôøi loaïi ngöôøi nöõ ñöôïc baûo hoä) ôû trong baûy tröôøng hôïp ly bieät tuøy theo tröôøng hôïp naøo coá gaéng laøm cho hoï hoøa hieäp thì Bí-soâ ni ñeàu phaïm Taêng-taøn. Nhieáp Tuïng: Töï nhaän, nhaän töø söù, Hai Bí-soâ, boán oai nghi, Tröôùc sau cuøng tuøy haønh, Toân ty, duyeân vaø söï. 1. Töï nhaän lôøi: Neáu Bí-soâ ni töï nhaän lôøi laøm mai moái, töï ñeán noùi vaø töï trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Neáu Bí-soâ ni töï nhaän lôøi, töï ñeán noùi vaø sai ngöôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Neáu Bí-soâ ni töï nhaän lôøi, sai ngöôøi ñeán noùi vaø töï trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Neáu Bí-soâ ni töï nhaän lôøi, sai ngöôøi ñeán noùi vaø sai ngöôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. 2. Nhaän lôøi qua söù giaû: Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi mai moái qua söù giaû, töï ñeán noùi vaø töï trôû veà baùo laïi; hoaëc nhaän lôøi qua

söù giaû, töï ñeán noùi vaø sai ngöôøi trôû veà baùo laïi; hoaëc nhaän lôøi qua söù giaû, sai ngöôøi ñeán noùi vaø töï trôû veà baùo laïi; hoaëc nhaän lôøi qua söù giaû, sai ngöôøi ñeán noùi vaø sai ngöôøi trôû veà baùo laïi ñeàu phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. 3. Hai Bí-soâ ni nhaän lôøi: Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm mai moái, caû hai cuøng ñeán noùi vaø cuøng trôû veà baùo laïi thì caû hai ñeàu phaïm Taêng-taøn. Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi, caû hai cuøng ñeán noùi nhöng caû hai ñeàu khoâng trôû veà baùo laïi thì caû hai ñeàu phaïm hai toäi thoâ. Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi, caû hai ñeàu khoâng ñeán noùi vaø caû hai ñeàu khoâng trôû veà baùo laïi thì caû hai ñeàu phaïm moät toäi thoâ. Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi, moät ngöôøi noùi: “Coâ ñeán ñoù truyeàn ñaït yù cuûa toâi roài trôû veà baùo laïi”, ngöôøi kia laøm theo lôøi daën thì caû hai ñeàu phaïm Taêng-taøn. Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi, moät ngöôøi noùi: “Toâi chæ ñeán noùi chôù khoâng trôû veà baùo laïi”, ngöôøi kia phaûi trôû veà baùo laïi. Ngöôøi ñeán noùi vaø trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn; ngöôøi

khoâng trôû veà baùo laïi thì phaïm hai toäi thoâ. Neáu hai Bí-soâ ni nhaän lôøi, moät ngöôøi noùi: “Toâi khoâng ñeán noùi cuõng khoâng trôû veà baùo laïi”, ngöôøi kia phaûi ñeán noùi vaø trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn; ngöôøi khoâng ñeán noùi vaø khoâng trôû veà baùo laïi thì phaïm moät toäi thoâ. 4. Cuøng ñi ñöôøng nhaän lôøi mai moái: Neáu moät Bí-soâ ni cuøng moät nam moät nöõ ñi treân ñöôøng, ngöôøi nam noùi vôùi Bí-soâ ni: “Thaùnh giaû coù theå noùi vôùi ngöôøi nöõ aáy raèng: Coâ coù theå laøm vôï ngöôøi nam naøy hoaëc taïm thôøi cuøng ôû chung ñöôïc khoâng?”, hoaëc ngöôøi nöõ noùi vôùi Bí-soâ ni raèng: Thaùnh giaû coù theå noùi vôùi ngöôøi nam aáy raèng: Caäu coù theå laøm choàng ngöôøi nöõ naøy hoaëc taïm thôøi cuøng ôû chung ñöôïc khoâng?”. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi noùi giuùp roài baùo tin laïi thì phaïm Taêng-taøn. Ñi ñaõ nhö vaäy thì ba oai nghi coøn laïi ñöùng, naèm ngoài cöù theo ñaây coù theå bieát. Neáu coù hai Bí-soâ ni ñi cuøng hai nam hai nöõ, hoaëc ba Bí-soâ ni ñi cuøng ba nam ba nöõ… nhaän lôøi laøm mai moái, ñònh toäi cuõng nhö treân. 5. Tröôùc sau cuøng ñi: Neáu hai Bí-soâ ni moät ngöôøi ñi tröôùc moät ngöôøi ñi sau, ngöôøi ñi tröôùc nhaän lôøi laøm mai moái, ñeán noùi roài trôû veà baùo laïi thì ngöôøi ñi tröôùc phaïm Taêng-taøn; ngöôøi ñi sau khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ ni ñi tröôùc nhaän lôøi roài baûo Bí-soâ ni ñi sau ñeán noùi, bieát ñöôïc keát quaû roài Bí-soâ ni ñi tröôùc töï trôû veà baùo laïi thì Bí-soâ ni ñi tröôùc phaïm hai toäi thoâ, Bí-soâ ni ñi sau phaïm moät toäi thoâ. Neáu Bí-soâ ni ñi tröôùc nhaän lôøi, töï ñeán noùi roài sai Bí-soâ ni ñi sau trôû veà baùo laïi thì Bí-soâ ñi tröôùc phaïm hai toäi thoâ, Bí-soâ ni ñi sau phaïm moät toäi thoâ. Neáu Bí-soâ ni ñi tröôùc nhaän lôøi roài sai Bí-soâ ni ñi sau ñeán noùi vaø trôû veà baùo laïi thì Bí-soâ ni ñi sau phaïm hai toäi thoâ; Bí-soâ ni ñi tröôùc phaïm moät toäi thoâ. Nhö Bí-soâ ni ñi tröôùc, Bí-soâ ni ñi sau tuøy vieäc ñaõ laøm phaïm toäi nhieàu ít nhö treân neân bieát. Bí-soâ ni ñi sau sai Bí-soâ ni ñi tröôùc tuøy vieäc ñaõ laøm phaïm toäi nhieàu ít nhö treân neân bieát. 6. Ñoái vôùi ñòa vò cao thaáp nhaän lôøi mai moái: Coù hai gia ñình tröôûng giaû, moät töï taïi vaø moät khoâng töï taïi. Töï taïi laø töï laøm chuû ñoái vôùi nam nöõ cuûa

mình, tuøy tình laáy cho; neáu ñeán quan ty hoaëc ôû giöõa ñaùm ñoâng ngöôøi duø noùi vieäc hö doái, ngöôøi ta vaãn tin theo neân goïi laø töï taïi. Khoâng töï taïi laø do ñòa vò thaáp keùm, ñoái vôùi nam nöõ cuûa mình khoâng coù theá löïc laáy cho; neáu ñeán quan ty hay ôû giöõa ñaùm ñoâng ngöôøi, duø noùi vieäc thaät ngöôøi ta cuõng khoâng tin theo neân goïi laø khoâng töï taïi. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi töï taïi nhaän lôøi laøm mai moái, ñeán noùi vôùi ngöôøi töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi töï taïi thì phaïm Taêng-taøn. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi töï taïi roài trôû veà noùi laïi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi thì phaïm hai toäi thoâ vaø moät AÙc-taùc. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi roài trôû veà baùo

laïi vôùi ngöôøi töï taïi thì phaïm hai toäi thoâ vaø moät AÙc-taùc. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi thì phaïm moät toäi thoâ vaø hai AÙc-taùc. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi khoâng töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi töï taïi thì phaïm hai AÙc-taùc vaø moät toäi thoâ. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi khoâng töï taïi nhaän lôøi ñeán noùi vôùi ngöôøi töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi thì phaïm hai AÙc-taùc vaø moät toäi thoâ. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi khoâng töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi töï taïi thì phaïm hai toäi thoâ vaø moät AÙc-taùc. Bí-soâ ni ôû beân ngöôøi khoâng töï taïi nhaän lôøi, ñeán noùi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi roài trôû veà baùo laïi vôùi ngöôøi khoâng töï taïi thì phaïm ba AÙc-taùc. 7. Coù ba duyeân laøm mai moái: Bí-soâ ni coù ba duyeân ñeå laøm vieäc mai moái, ñuû ba duyeân naøy khoâng caàn duøng lôøi baùo tin laïi cuõng thaønh töïu vieäc mai moái, phaïm Taêng-taøn: Moät laø choã heïn, hai laø giôø heïn vaø ba laø hieän töôùng. Sao goïi laø choã heïn? Töùc laø noùi vôùi ngöôøi kia raèng: “Neáu thaáy toâi ôû trong vöôøn , hoaëc trong mieáu thôø trôøi hoaëc choã ñoâng ngöôøi thì lieàn bieát vieäc mai moái ñaõ thaønh töïu”. Sao goïi laø giôø heïn? Töùc laø noùi vôùi ngöôøi kia raèng: “Neáu vaøo böûa aên saùng hoaëc giöõa tröa hoaëc xeá chieàu troâng thaáy toâi thì lieàn bieát vieäc mai moái ñaõ thaønh töïu”. Sao goïi laø hieän töôùng? Töùc laø noùi vôùi ngöôøi kia raèng: “Neáu thaáy toâi môùi caïo toùc hoaëc maëc ñaïi y môùi, hoaëc caàm tích tröôïng hay böng baùt ñöïng ñaày toâ hay daàu thì lieàn bieát vieäc mai moái ñaõ thaønh töïu”. 8. Coù ba vieäc laøm söù mai moái cuõng thaønh töïu vieäc mai moái: Moät laø duøng lôøi noùi, hai laø duøng thö töø, ba laø duøng thuû aán. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù giaû mai moái, duøng lôøi ñeán noùi vaø duøng lôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù giaû mai moái, duøng thö gôûi veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù giaû mai moái, duøng thö gôûi ñeán noùi vaø duøng lôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng thö gôûi ñeán noùi vaø duøng thö gôûi veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng thö gôûi ñeán noùi hoaëc duøng choã

heïn hoaëc giôø heïn hoaëc hieän töôùng ñeå baùo tin laïi ñeàu phaïm Taêng-taøn . Tröôøng hôïp naøy goïi laø laøm söù mai moái kieâm duøng thö coù naêm loaïi sai bieät. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng lôøi ñeán noùi vaø duøng lôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng lôøi ñeán noùi vaø duøng thuû aán gôûi veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng thuû aán gôûi ñeán noùi vaø duøng lôøi trôû veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai

moái, duøng thuû aán gôûi ñeán noùi vaø duøng thuû aán gôûi veà baùo laïi thì phaïm Taêng-taøn. Neáu Bí-soâ ni nhaän lôøi laøm söù mai moái, duøng thuû aán gôûi ñeán noùi vaø duøng choã heïn hoaëc duøng giôø heïn hoaëc hieän töôùng ñeå baùo tin laïi ñeàu phaïm Taêng-taøn. Tröôøng hôïp naøy laø laøm söù mai moái kieâm duøng thuû aán coù naêm loaïi sai bieät. Nhö vaäy ñoái vôùi lôøi noùi kieâm thö töø vaø thuû aán coù tôùi hai möôi laêm caùch khaùc nhau, ñoái vôùi thö töø kieâm lôøi noùi vaø thuû aán, hoaëc ñoái vôùi thuû aán kieâm lôøi noùi vaø thö töø goàm coù nhieàu caùch hoã töông khi laøm söù mai moái. Neáu Bí-soâ ñeán nhaø thí chuû noùi raèng: “Ngöôøi con gaùi naøy ñaõ tröôûng thaønh sao khoâng laáy choàng, hoaëc ngöôøi con trai naøy ñaõ lôùn sao khoâng laáy vôï?”, ñeàu phaïm AÙc-taùc. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc cuoàng si taâm loaïn, bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Hai: VU BAÙNG KHOÂNG CAÊN CÖÙ Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Ni-thoå-la- nan-ñaø do tranh caûi laêng xaêng neân khieán trong ni chuùng sanh phieàn naõo. Thoå-la-Nan-ñaø ñem phaùp Tha-thaéng khoâng caên cöù vu baùng Bí-soâ ni khieán cho ni naøy khoâng ñöôïc an laïc truï, boû pheá vieäc tu nghieäp thieän vaø vieäc tu taäp thieàn ñònh vì trong loøng öu naõo. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni trong loøng saân haän khoâng nguoâi, coâ yù ñem phaùp Ba-la-thò-ca khoâng caên cöù vu baùng Bí-soâ ni thanh tònh, muoán laøm hoaïi tònh haïnh cuûa vò aáy. Thôøi gian sau duø coù ngöôøi hoûi hay khoâng coù ngöôøi hoûi, bieát vieäc naøy laø khoâng caên cöù vu baùng Bí-soâ ni kia, vì saân haän neân coá yù noùi nhö theá thì Bí-soâ ni naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa . Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø vaø ai khaùc gioáng nhö vaäy. Trong loøng saân haän laø tình sanh phaãn noä. Bí-soâ ni thanh tònh laø ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Ñem phaùp khoâng caên cöù laø khoâng döïa treân ba vieäc thaáy nghe nghi. Traùnh coù boán loaïi: Baøn luaän traùnh, phi ngoân traùnh, phaïm traùnh vaø söï traùnh.

Hoïc Xöù Thöù Ba: MÖÔÏN CAÊN CÖÙ VU BAÙNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö tröôùc, luùc ñoù Ni-thoå-la-nan-ñaø duøng phaùp töông tôï vu baùng Bí-soâ ni… gioáng nhö trong giôùi treân cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni trong loøng saân haän khoâng boû, duøng phaùp Ba- la-thò-ca phi

phaàn khaùc, chæ laø phaùp töông tôï vu baùng Bí-soâ ni thanh tònh, muoán laøm hoaïi tònh haïnh cuûa vò aáy. Thôøi gian sau duø coù ngöôøi hoûi hay

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 5 78

khoâng coù ngöôøi hoûi, bieát vieäc ñoù laø vieäc phi phaàn khaùc chæ laø phaùp töông tôï ñeå vu baùng Bí-soâ ni kia, vì saân haän neân noùi nhö theá, thì Bí-soâ ni naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø hoaëc coù ai khaùc gioáng nhö vaäy. Phi phaàn khaùc: Chöõ khaùc trong ñaây chæ cho Nieát-baøn vì traùi vôùi sanh töû; taùm Phaùp Ba-la-thò-ca khoâng phaûi laø phaàn kia. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo: Neáu vu baùng Bí-soâ ni thanh tònh coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng phaïm. Möôøi vieäc thaønh phaïm laø khoâng thaáy vieäc aáy, khoâng nghe, khoâng nghi lieàn khôûi töôûng hö doái: Thaät khoâng thaáy… maø voïng noùi laø coù thaáy…, khi noùi ra lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Hoaëc nghe maø queân, nghi maø queân, khôûi hieåu bieát nhö vaäy, khôûi töôûng nhö vaäy noùi raèng: Toâi nghe nghi khoâng queân, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa. Hoaëc nghe maø tin hay nghe khoâng tin maø noùi laø toâi thaáy; hoaëc nghe maø nghi hay nghe khoâng nghi hoaëc chæ töï mình nghi maø noùi laø toâi thaáy, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Naêm vieäc khoâng thaønh phaïm laø ngöôøi kia khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, hieåu bieát coù thaáy…, khôûi töôûng coù thaáy… neân noùi laø toâi thaáy… thì khoâng phaïm. Hoaëc nghe maø queân, nghi maø queân, nghi töôûng coù nghe maø noùi laø toâi nghe cuõng khoâng phaïm. Vu baùng ngöôøi thanh tònh coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng thaønh phaïm, vu baùng ngöôøi thanh tònh tôï nhö khoâng thanh tònh cuõng gioáng nhö vaäy. Neáu vu baùng ngöôøi khoâng thanh tònh coù möôøi moät vieäc vieäc thaønh phaïm vaø saùu vieäc khoâng phaïm. Möôøi moät vieäc thaønh phaïm laø khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, hieåu bieát nhö vaäy, khôûi töôûng nhö vaäy, thaät khoâng thaáy… maø voïng noùi laø toâi thaáy…, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng- giaø-phaït-thi-sa. Hoaëc thaáy maø queân hay nghe maø queân, nghi maø queân, hieåu bieát nhö vaäy, khoûi töôûng nhö vaäy maø noùi laø thaáy… khoâng queân, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Hoaëc nghe maø tin hay nghe khoâng tin maø noùi laø toâi thaáy; hoaëc nghe maø nghi hay nghe khoâng nghi hoaëc chæ töï mình nghi maø noùi laø toâi thaáy, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng- giaø-phaït-thi-sa. Saùu vieäc khoâng phaïm laø nguôøi kia khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, hieåu bieát coù thaáy…, khôûi töôûng coù thaáy… neân noùi laø toâi thaáy… thì khoâng phaïm. Hoaëc thaáy maø queân hay nghe maø queân, nghi maø queân, hieåu bieát coù thaáy, khôûi töôûng coù thaáy maø noùi laø toâi thaáy… cuõng khoâng phaïm. Neáu vu baùng ngöôøi tôï nhö thanh tònh coù möôøi moät vieäc vieäc thaønh phaïm vaø saùu vieäc khoâng phaïm gioáng nhö vaäy.

Hoïc Xöù Thöù Tö: GIAO DÒCH VÔÙI NAM TÖÛ COÙ TAÂM NHIEÃM Duyeân khôûi vaø nôi choân gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù trong thaønh coù moät nam töû baùn höông töôùng maïo ñoan nghieâm, khi ni Chaâu-keá-Nan- ñaø ñeán mua caùc taïp vaät vöøa thaáy nam töû naøy lieàn khôûi taâm duïc, nam töû naøy nhìn thaáy coâ cuõng coù yù nhieãm, cho neân laáy ít tieàn maø ñöa cho nhieàu haøng hoùa. Caùc ni khaùc caàn mua thöù gì thaáy vaäy ñeàu döïa vaøo Chaâu-keá- Nan-ñaø ñeå laøm vieäc giao dòch. Caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí- soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni coù taâm nhieãm ñeán choã ngöôøi nam cuõng coù taâm nhieãm, cuøng nhau ñoùn nhaän ñeå theo laáy vaät gì thì phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa . Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Chaâu-keá-Nan-ñaø hoaëc ni khaùc gioáng nhö vaäy. Cuøng coù taâm nhieãm laø caû hai nhieãm aùi nhau, neáu caû hai ñeàu coù taâm nhieãm maø theo nhaän laáy vaät gì ñeàu phaïm chuùng giaùo. Neáu ni coù taâm nhieãm, ngöôøi nam khoâng coù taâm nhieãm thì phaïm Toát-thoå-la-ñeå; neáu ni khoâng coù taâm nhieãm, ngöôøi nam coù taâm nhieãm thì phaïm AÙc- taùc; neáu caû hai ñeàu khoâng coù taâm nhieãm cuõng phaïm AÙc-taùc vì khoâng cho giao dòch vôùi ngöôøi nhö theá.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.